

NO. XIV / 2011

ISSN 1301-2746

ADALYA

SUNA-İNAN KIRAÇ AKDENİZ MEDENİYETLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ
SUNA & İNAN KIRAÇ RESEARCH INSTITUTE ON MEDITERRANEAN CIVILIZATIONS

ADALYA

SUNA-İNAN KIRAÇ AKDENİZ MEDENİYETLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ YILLİĞİ
THE ANNUAL OF THE SUNA & İNAN KIRAÇ RESEARCH INSTITUTE ON MEDITERRANEAN CIVILIZATIONS

ADALYA

Vehbi Koç Vakfı

Suna - İnan KIRAÇ Akdeniz Medeniyetleri
Araştırma Enstitüsü Yıllık Dergisi

Yönetim Yeri: Barbaros Mh. Kocatepe Sk. No. 25

Kaleiçi 07100 Antalya Tel: +90 242 243 42 74

Faks: +90 242 243 80 13 E-posta: akmed@akmed.org.tr

Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın

Sayı: XIV - 2011

Sabibi: Vehbi Koç Vakfı Adına Erdal YILDIRIM

Sorumlu Müdür: Kayhan DÖRTLÜK

Yapım: Zero Prodüksyon Ltd., İstanbul

Abdullah Sokak No. 17

Taksim 34433 İstanbul

Tel: +90 212 244 75 21 Faks: +90 212 244 32 09

Baskı: MAS Matbaacılık A.Ş.

Hamidiye Mh. Soğuksu Cd. No: 3 Kağıthane - İstanbul

Tel: +90 212 294 10 00 info@masmat.com.tr Sertifika No: 12055

Bilim Danışma Kurulu / Editorial Advisory Board

Hâluk ABBASOĞLU

Max KUNZE

Ara ALTUN

Thomas MARKSTEINER

Oluş ARIK

Wolfram MARTINI

Cevdet BAYBURTLUOĞLU

Gönül ÖNEY

Tuncer BAYKARA

Mehmet ÖZSAIT

Jürgen BORCHHARDT

Urs PESCHLOW

Jacques Des COURTILS

Scott REDFORD

Vedat ÇELGİN

Denis ROUSSET

Nevzat ÇEVİK

Martin Ferguson SMITH

Bekir DENİZ

Oğuz TEKİN

Refik DURU

Gülsün UMURTAK

Serra DURUGÖNÜL

Burhan VARKIVANÇ

Hansgerd HELLENKEMPER

Michael WÖRRLER

Frank KOLB

Martin ZIMMERMAN

Adalya, **A&HCI** (*Arts & Humanities Citation Index*) ve
CC/A&H (*Current Contents / Art & Humanities*) tarafından taranmaktadır.

Adalya is indexed in the **A&HCI** (*Arts & Humanities Citation Index*) and
CC/A&H (*Current Contents / Art & Humanities*).

Hakemli bir dergidir / A peer reviewed Publication

Editörler / Editors

Kayhan DÖRTLÜK

Tarkan KAHYA

Remziye BOYRAZ SEYHAN

Tuba ERTEKİN

İngilizce Editörleri / English Editors

İnci TÜRKOĞLU

Dorin LUCAS

Yazışma Adresi / Mailing Address

Barbaros Mah. Kocatepe Sk. No. 25

Kaleiçi 07100 ANTALYA-TURKEY

Tel: +90 242 243 42 74 • Fax: +90 242 243 80 13

akmed@akmed.org.tr

www.akmed.org.tr

ISSN 1301-2746

İçindekiler

Gülsün Umurtak	
<i>Understanding the Hacılar II Settlement</i>	1
Mustafa Bulba	
<i>Kaunos Demeter Kayalığından ele geçen Kıbrıs Heykelcikleri</i>	17
Alice Landskron	
<i>Zur Komposition der Friese auf der Nord- und Ostseite des Heroons von Trysa</i>	31
Christian Marek	
<i>Kaunos und Lykien</i>	57
Alime Çankaya – Hüseyin Köker	
<i>Dumancık Kistophor Definesi</i>	63
Ümit Aydinoğlu – Ümit Çakmak	
<i>A Rural Settlement in the Rough Cilicia-Isauria Region: Karakabaklı</i>	71
Fatih Onur	
<i>Gagates: θαυμάσιος λίθος</i>	
<i>Antikçağ'da Meşhur bir Taşın Kullanım Alanları ve Yataklarının Yeriyle İlgili Bir Değerlendirme</i>	103
Julian Bennett	
<i>Why did Claudius Annex Lycia?</i>	119
Murat Durukan	
<i>Olba Territoryumunda Hellenleştirme ve Romalılaştırma Politikalarının Arkeolojik İzleri</i>	137
Murat Arslan – Nihal Tüner Önen	
<i>Akdeniz'in Korsan Yuvaları: Kilikia, Pamphylia, Lykia ve Ionia Bölgelerindeki Korykoslar</i>	189
Gürkan Ergin	
<i>How to Transform an Isaurian into a Subject? The Roman Army as a Foucaultian Technology of Power</i>	207
Burhan Varkıvanç – Hülya Kökmen	
<i>Attaleia'nın Anıtsal Mezarları Üzerine Bazı Gözlemler</i>	223
N. Eda Akyürek Şahin	
<i>Antalya Müzesi'nden İki Hekateion</i>	237
Hüseyin Sami Öztürk – Hakkı Emirhan Süel	
<i>Tloslu Ptolemaios'un Mezar Yaziti</i>	259

Mehmet Özsait – Guy Labarre – Nesrin Özsait	
<i>Nouvelles inscriptions et monuments de la vallée d'Apollonia (Phrygie-Pisidie)</i>	267
Serra Durugönül	
<i>Silifke Müzesi'nden Dionysos-Pan Heykeli ve İki Torso</i>	287
Inci Delemen	
<i>The Colossal Statue of Lucius Verus Recently Discovered in Perge</i>	297
Aysel Aydin	
<i>Side Müzesi'ndeki Sigma Formlu Tabla</i>	315
Altan Çetin	
<i>Memlüklerin Kıbrıs ile İlişkileri</i>	327

Dumancık Kistophor Definesi

Alime ÇANKAYA – Hüseyin KÖKER *

2009 yılında Burdur ili, Yeşilova ilçesine bağlı Başkuyu Köyü, Dumancık Mevkii’nde M. Koçer isimli şahıs tarafından bulunarak Burdur Müzesi’ne teslim edilen ve 22 adet Kistophor’dan oluşan define, bulunduğu yerden dolayı “Dumancık Kistophor Definesi” olarak adlandırılmıştır. Define, müze sikke koleksiyonunda 32028-32049 envanter numaraları arasında kayıtlıdır.

Sikkeleri getiren şahıstan edinilen bilgiye göre define, kayalık ve makilik bir alanda yüzeyden 20-30 cm. derinde ele geçmiştir. Toprak altında herhangi bir kap içinde olmamadan dolayı sikkelerin ikisi hariç tümü üzerinde ince bir oksidasyon ve kir tabakası görülmektedir. Bunun yanında, kistophorların arka yüzlerinin kondisyonu ön yüzlerinkine oranla daha iyi durumdadır. 32033 ve 32038 numaralı iki sikke durumunun oldukça temiz olması nedeniyle dikkat çekmektedir ki, bu ikisi defineye sonradan dahil olmuş olmalıdır. Definenin müzeye gelişinden sonra bölgede yapılan incelemelerde, definenin buluntu yerinden kuş uçuşu yaklaşık 1.5 km. doğuda “Pencere ini” olarak adlandırılan ve yerden yüksekliği 3 m. olan bir kaya mezarı ve kuzey batıda Başkuyu Köyü ovasında bugün redeyse tamamen yok olmuş bir höyük ile karşılaşılmıştır. Bu verilerin işliğinde, definenin ele geçtiği bölgede Antik Dönem’de ait bir yerleşimin olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Tümü tetradrachmi birimindeki kistophordan oluşan Dumancık definesinde Pergamon 17 (2 adedi sonradan eklenmiş), Ephesos 3, Smyrna 1 ve Tralles kenti de 1 adet sikke ile temsil edilmektedir. Ephesos kenti darpları, İ.O. 134/133 yılında başlayan Asia Eyalet Erası'na göre, arka yüzlerinde EK (=25=İ.O. 109), ΛΒ (=32=İ.O. 102) ve MH (=48=İ.O. 86) yıllarına işaret eden rakamlar taşımaktadır.

Definedeki en erken tarihli kistophor örnekleri darphanelere göre şöyledir: Pergamon no. 1 (c. İ.O. 128), Ephesos no. 18 (İ.O. 109/108), Smyrna no. 21 (İ.O. 133 öncesi) ve Tralles no. 22 (İ.O. 134/133). Definedeki en geç örnek ise yaklaşık İ.O. 67 yılına tarihlenen Pergamon darphanesine ait olan örneklerdir. Buna göre Dumancık Definesi, yaklaşık olarak İ.O. 1. yy.’in ikinci çeyreğinde gömülümsün olmalıdır.

* Alime Çankaya, Arkeoloji Müzesi, Burdur.

* Hüseyin Köker, Kocaeli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Umuttepe Yerleşkesi, Kocaeli. E-posta: huseyinkoker@yahoo.com.tr

Dumancık Definesi’ni çalışmamıza olanak sağlayan Burdur Müzesi Müdürü Sayın H. A. Ekinci’ye, Mihaliç Definesi yayınına ulaşmamızda sağladıkları kolaylık için İstanbul Arkeoloji Müzesi Sikke Kabinesi görevlileri Sayın T. Gökyıldırım ve S. Öztopbaş'a teşekkür ederiz.

Kleiner, Pergamon'un darp ettiği II. grup kistophorları (no. 2-7) İ.O. 120-95 ve III. grup kistophorları da (no. 8-17) İ.O. 95-67 yılları arasına tarihlemektedir¹. Bu sınıflandırmayı, arka yüzlerindeki sağ boşlukta yılanlı asa sembolünü taşıyan kistophorların, gömü tarihi İ.O. 128 yılı öncesine ait olan hiçbir definede ele geçmemiş olmasına dayandırmaktadır².

N. Olcay, Yeşilhisar definesinde yer alan yüz adet³ kistophorun hiçbirinin defineye sonradan eklendiği gibi bir ifade kullanmadan kondisyonlarının oldukça iyi olduğunu belirtirken, aynı defineyi inceleyen Kleiner-Noe bunlardan onbir adedinin, ki bunlar yukarıda bahsi edilen II. ve III. gruba dahildir, defineye kesinlikle sonradan eklendiği gibi bir ifade kullanmamıştır⁴. Eğer bu doğrusa, Kleiner-Noe'nin tespit ettiğini gibi, bu grup sikkelerin İ.O. 128 yılı sonrasında tedavüle çıkışını kabul etmemiz gerekdir. Ancak, bahsi edilen bu sikkeler defineye sonradan eklenmediyse ki, N. Olcay bu yönde bir bilgi vermemektedir, definenin gömü tarihi İ.O. 128 değil İ.O. 69 olmalı ve II. ve III. grup kistophorların tedavüle çıkış tarihleri de daha erken bir tarihe çekilmelidir.

Öte yandan, burada incelediğimiz Dumancık Definesi, K. Regling tarafından incelenen Mihalıç ve T. Göktürk tarafından incelenen İzmir defineleri II. ve III. grup kistophorlar içermesi bakımından ortak özellikler taşımaktadır. Ayrıca, ilk definedeki en erken tarihli kistophorlar İ.O. 133 öncesi (Smyrna no. 21) ve İ.O. 134/133 (Tralles no. 22), ikinci definedeki en erken kistophorlar İ.O. 134/133 (Tralles no. 147-148) ve İ.O. 133 (Apameia no. 224-220) ve üçüncü definedeki en erken tarihli kistophorlar da İ.O. 132/131 yılina (no. 13 Ephesos) işaret etmektedir⁵. Dolayısıyla, yukarıda sözü edilen bu üç define, Kleiner'in tespitinin aksine II. ve III. grup kistophorların İ.O. 128 yılı öncesi kistophorlarla birlikte aynı definede görülebildiğini kanıtlamaktadır.

Yukarıdaki üç definedeki en erken tarihli kistophorlar göz önüne alındığında II. ve III. grup kistophorların tedavüle çıkış tarihi için İ.O. 128 yılı değil, fakat Asia Eyaleti Erası başlangıcı olan İ.O. 134/133 yılı daha uygun görülmektedir.

Dumancık definesindeki Pergamon örneklerinde, ikisi monogram ve onikisi magistrat isminin ilk iki harfi olmak üzere toplam ondört farklı magistrat tespit edilmiştir. Ephesosörneğinde (no. 18) kerykeion'la birleştirilmiş "M" harfi; Smyrnaörneğinde monogram; Trallesörneğinde ise büyük olasılıkla "ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ" olan magistrat isminin ilk dört harfi, yani "ΠΤΟΛ", harfleri okunmaktadır. Bunlardan, Pergamon no. 2, 10 ve 16, Ephesos no. 18 ve Smyrna no. 21 üzerindeki monogramlar burada ilk defa karşımıza çıkmaktadır.

İncelediğimiz Dumancık Definesi ve 1935 yıllarında bulunmuş başka bir definenin dışında (IGCH 1459) hiçbir definede Smyrna kentine ait bir darba rastlanmaması, kentin az sayıda kistophor darp ettiğini düşündürmektedir⁶. Bununla birlikte, kentin bilinen beş kistophor da tetradrahmi birimindedir. Az sayıdaörneği ele geçmesine rağmen Smyrna'nın

¹ Kleiner 1974, 8-12; ayrıca bk.: Kleiner-Noe 1977, 115; Kleiner 1978, 77-105.

² Kleiner-Noe 1977, 35 vd., 113-119. Yeşilhisar Definesi (IGCH 1327), gömü tarihi c. İ.O. 130; 1928 Definesi (IGCH 1455), gömü tarihi c. İ.O. 128; Şahnalı Definesi (IGCH 1328), gömü tarihi c. İ.O. 128; Polatlı Definesi, gömü tarihi c. İ.O. 128; Kleiner 1978, 77-105.

³ N. Olcay, definede yüzdört adet kistophor olduğunu, ancak bunlardan 4 adedinin definenin müzeye gelişinden önce seyyar bir antikacıya satıldığını bildirmektedir. Bk.: Olcay 1964, 58 dn.: 2.

⁴ Olcay 1964, 58; Kleiner-Noe 1977, 113, 115.

⁵ Regling 1932, 1-5; Göktürk 1996, 97-113.

⁶ Regling 1932, 1-5; Onat 1959, 139-144; Olcay 1964, 58-64; Kleiner 1974, 3-25; Kleiner-Noe 1977; Kleiner 1978, 77-105; Göktürk 1996, 97-112; IGCH 1452-53, 1456-1467.

tetradrahmi darp etmesi kentin, Pergamon ve Ephesos gibi büyük ekonomik güce sahip olduğunu göstermektedir.

ΠΤΟΛ magistrat kısaltmasıyla katalogda 22 numara ile gösterilen Tralles kistophoru, arka yüzünde herhangi bir yıl işaretini taşımamasına rağmen, bu magistratın ilk görev yılina işaret etmektedir. İ.O. 133-126 yılları arasında görev yaptığı bilinen bu magistrat sekiz yıl görevde kalmış ve bu dönemde darp edilen kistophorlar üzerine memurun görev yıllarına işaret eden tarihler eklenmiştir⁷.

Katalog

- Öy. Kapağı yarı açık bir Cista Mystica'dan sola doğru çıkan yılan; etrafında sarmaşık çelengi.
 Ay. Kuyrukları birbirine dolanmış birbirine bakan iki yılan; aralarında aplustre motifli sadak, içinde yay; solda monogram; üstte, yılanların başları arasında magistrat ismi kısaltması; sağda sembol.

Pergamon

İ.O. 128-123

1. 28 mm, 12.56 gr., Ky. 12. Env. No. 32040 Ay. Solda ΠΤΕ; üstte ΚΑ; sağda kanatlı kerykeion. Ref. Kleiner-Noe 1977, Seri 37b, no. 116-19.

İ.O. 123-95 (Kleiner II. Grup)

2. 25 mm, 12.55 gr., Ky. 12. Env. No. 32034 Ay. Solda ΠΤΕ; üstte ΜΕ; sağda yılanlı asa.
 3. 27 mm, 12.69 gr., Ky. 11. Env. No. 32032 Ay. Solda ΠΤΕ; üstte ΑΜ; yay yok; sağda yılanlı asa. Ref. BMC Mysia, 94-5; SNG France 5, 1725.
 4. 28 mm, 12.36 gr., Ky. 11. Env. No. 32039 Ay. Solda ΠΤΕ; üstte ΑΣ; sağda yılanlı asa. Ref. SNG Cop. Mysia, 418-19; SNG Aul. Nacht. II, 7466; SNG France 5, 1713-14.
 5. 28 mm, 12.55 gr., Ky. 12. Env. No. 32037 Ay. Solda ΠΤΕ; üstte ΑΥ; sağda yılanlı asa. Ref. SNG Aul. Nacht. II, 7468; SNG France 5, 1721.
 6. 25 mm, 12.53 gr., Ky. 12. Env. No. 32038 Ay. Solda ΠΤΕ; üstte ΜΑ; sağda yılanlı asa. Ref. SNG Cop. Mysia, 421; BMC Mysia, 114; SNG France 5, 1722-23.
 7. 26 mm, 12.47 gr., Ky. 12. Env. No. 32028 Ay. Solda ΠΤΕ; üstte ΜΗ; sağda yılanlı asa. Ref. SNG Aul. Nacht. II, 7469; İzmir, 10.

İ.O. 95-67 (Kleiner III. Grup)

8. 27 mm, 12.56 gr., Ky. 12. Env. No. 32033 Ay. Solda ΠΤΕ; üstte AP/ΠΤΥ; sağda yılanlı asa. Ref. SNG Cop. Mysia, 426-27; SNG Aul. Nacht. II, 7473; Yeşilhisar, 35; SNG France 5, 1729.
 9. 27 mm, 12.51 gr., Ky. 12. Env. No. 32036 Ay. Solda ΠΤΕ; üstte ΑΣ/ΠΤΥ; sağda yılanlı asa. Ref. SNG Cop. Mysia, 428; BMC Mysia, 102; SNG Aul. Nacht. II, 7474.
 10. 27 mm, 12.56 gr., Ky. 12. Env. No. 32030 Ay. Solda ΠΤΕ; üstte BA/ΠΤΥ; sağda yılanlı asa.
 11. 25 mm, 12.56 gr., Ky. 12. Env. No. 32049 Ay. Üstteki ile aynı. Ref. BMC Mysia, 103; SNG Aul. Nacht. II, 7475; SNG France 5, 1730; İzmir, 11.
 12. 27 mm, 12.59 gr., Ky. 11. Env. No. 32029 Ay. Solda ΠΤΕ; üstte EY/ΠΤΥ; sağda yılanlı asa.

⁷ Head 1910, 660; BMC Lydia, CXXXVII. K. Regling 1932, 2'de "ΠΤΟΛ" lejantlı kistophorların tedavüle çıkış tarihlerini, Sulla'nın Asia Eyaleti'ni yeniden düzenlediği tarih olan, İ.O. 85/84 yılında başlatmaktadır. Regling, bu magistrat imzalı sikkeler üzerinde şu yılları tespit etmiştir: B (2), Γ (3), Δ (4), Ε (5), ζ (6), Ζ (7), Η (8), Θ (9).

13. 27 mm, 12.55 gr., Ky. 11. Env. No. 32031 Ay. Üsteki ile aynı.
14. 28 mm, 12.62 gr., Ky. 12. Env. No. 32044 Ay. Üstteki ile aynı.
15. 25 mm, 12.56 gr., Ky. 12. Env. No. 32046 Ay. Üstteki ile aynı. Ref. SNG Cop. Mysia, 431; BMC Mysia, 109; SNG Aul. Nacht. II, 7477; Olcay, 36; SNG France 5, 1736-37.
16. 27 mm, 12.63 gr., Ky. 12. Env. No. 32035 Ay. Solda ΠΕ; üstte ΠΕ/ΠΥ; sağda yılanlı asa.
17. 25 mm, 12.51 gr., Ky. 12. Env. No. 32043 Ay. Üstteki ile aynı. Ref. SNG Mysia 5, 1750.

Ephesos

İ.Ö. 133-67

18. 30 mm, 12.43 gr., Ky. 12. Env. No. 32045 Ay. Solda ΕΦΕ; sol üstte EK (yıl 25=İ.Ö. 109/108); üstte Μ; sağda meşale. Ref. Cf. Kleiner 1972, 30; İzmir, 34 (üstte kerykeion).
19. 28 mm, 12.60 gr., Ky. 12. Env. No. 32048 Ay. Yay yok; solda ΕΦΕ; sol üstte ΛΒ (=yıl 32=İ.Ö. 102/101); üstte baykuş; sağda meşale. Ref. Cf. SNG Cop. Ionia, 325; Kleiner 1972, 36 (fakat üstte bukranion).
20. 26 mm, 12.64 gr., Ky. 12. Env. No. 32042 Ay. Yay yok; solda ΕΦΕ; sol üstte MH (=yıl 48=İ.Ö. 86); üstte Isis başı; sağda meşale ve solunda yıldız? Ref. SNG Cop. Ionia, 327; SNG Aul. Ionien, 7851; Kleiner 1972, 49.

Smyrna

İ.Ö. 133 öncesi

21. 27 mm, 12.48 gr., Ky. 6. Env. No. 32041 Ay. Solda ΣΜΥΡ; üstte ΡΕ; sağda üstte Ε; sağda Kule taçlı Tykhe başı. Ref. Cf. BMC Ionia, s. 237 no. 1 (farklı monogram); SNG Aul. Ionien, 2160 (farklı monogram).

Tralles

İ.Ö. 133

22. 28 mm, 12.40 gr., Ky. 12. Env. No. 32047 Ay. Solda ΤΡΑΛ; üstte ΠΤΟΛ; sağda Dionysos ayakta, thyrsos ve üzüm salkımı tutuyor. Ref. Mihalıç, 147-48; BMC Lydia, s. 332 no. 44.

Kaynakça ve Kısaltmalar

- BMC Mysia A Catalogue of the Greek Coins in the British Museum. Catalogue of the Greek Coins of Mysia (1964).
- BMC Ionia A Catalogue of the Greek Coins in the British Museum. Catalogue of the Grek Coins of Ionia (1964).
- BMC Lydia A Catalogue of the Greek Coins in the British Museum. Catalogue of the Greek Coins of Lydia (1964).
- İzmir-Göktürk 1996 M. T. Göktürk, "Kistophorik İzmir Definisi", Anadolu Medeniyetleri Müzesi Yıllığı 1995 (1996) 97-113. a.y., "Un Tresor de monnaies Cistophores Trouve a Izmir", Anatolia Antiqua V, 1997, 83-85.
- Head 1910 B. V. Head, Historia Nummorum A Manual of Greek Numismatics (1911).
- IGCH M. Thompson – O. Mørkholm – C. M. Kraay (eds.), An Inventory of Greek Coin Hoards (1973).
- Kleiner 1972 F. S. Kleiner, "The Dated Cistophori of Ephesus", American Numismatic Society, Museum Notes 18, 1974, 17-32.
- Kleiner 1974 F. S. Kleiner, "The Giresun Hoard", The American Numismatic Society, Museum Notes 19, 1974, 3-25.
- Kleiner – Noe 1977 F. S. Kleiner – S. P. Noe, The Early Cistophoric Coinage, Numismatic Studies 14, The American Numismatic Society (1977).
- Kleiner 1978 F. S. Kleiner, "Hoard Evidence and the Late Cistophori of Pergamum", The American Numismatic Society Museum Notes 23 (1978) 77-105.
- Regling 1932 ve Mihalıç
- Şahanlı Definesi
- Sahanlı Definesi
- Polatlı Definesi
- SNG Aul. Ionien
- SNG Aul. Nacht. II
- SNG Cop. Ionia
- SNG Cop. Lydia
- SNG Cop. Mysia
- SNG France 5
- Olcay 1964 ve Yeşilhisar

Abstract

A Cistophoric Hoard from Dumancık

A hoard of 22 cistophoric tetradrachmas, now called the Cistophoric Hoard of Dumancık, was found at Dumancık Mevkii of Başkuyu village of Yeşilova, Burdur, in 2009 and was turned over to Burdur Archaeological Museum.

The person who brought the hoard to the Museum reported that it was found at about 20-30 cm. below the surface, in a rocky area covered with maquis. As they were not buried in a container, all but two were coated with a thin layer of oxidation and dirt. The reverses are in better condition than the obverses. Two of the coins, namely inv. nos. 32033 and 32038, are worthy of note for their good condition. Possibly they were incorporated to the hoard at a later date. Our visit to the area brought to our attention a rock tomb called Pencere Ini located about 1.5 km. (bird's flight) east of the findspot and a höyük, almost entirely leveled off, in the Başkuyu Köyü plains to the northwest.

The hoard comprises only cistophoric tetradrachms: 17 from Pergamon (two of which are the better preserved ones), 3 from Ephesus, 1 from Smyrna and 1 from Tralles. The coins of Ephesus bear alphabetical dates in the era of Province of Asia, which started in 134/133 BC, on their reverses as follows: EK (= 25 = 109 BC), ΛΒ (= 32 = 102 BC) and ΜΗ (= 48 = 86 BC).

The earliest dated tetradrachms of the hoard are: Pergamon no. 1 (ca. 128 BC), Ephesus no. 18 (109/108 BC), Smyrna no. 21 (before 133 BC) and Tralles no. 22 (134/133 BC). On the other hand, the latest coins are those of Pergamo, dated to about 67 BC. Thus, the hoard must have been buried in about the second quarter of the 1st century BC.

The Pergamene examples contained evidence for 14 magistrates – two monograms and 12 bearing the two initial letters of the name. The Ephesian example (no. 18) has a letter M united with the kerykeion; The Smyrnaian example has a monogram; The Trallesian example has ΠΤΟΛ probably standing for ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ. The monograms on Pergamon nos. 2, 10 and 16, Ephesus no. 18 and Smyrna no. 21 could not be paralleled in any of the publications researched.

Cistophors of Smyrna have only been encountered in the Dumancık Hoard and another one, namely IGCH 1459, discovered in 1935; therefore, it suggests that the city minted very few cistophors.

Trallesian cistophor (no. 22 in the catalogue) with the magistrate abbreviation ΠΤΟΛ does not bear any marks for date but it indicates the first year in office of the magistrate. This magistrate is known to have served in the third quarter of the 2nd century BC and he stayed in the office for nine years. In other years dates were added to the cistophors.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

